Σύναξη της Παναγίας της Καθαριώτισσας στην Ιθάκη

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/4103/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 30/1/2011 3:02:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 08/11/2026 20:31:33

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 8 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους.

Πολιούχος: Ιθάκη

Ημ/νια Βίου: 30/1/2011 3:02:00 μμ

Βιογραφία

Πεντακόσια πενήντα έξι μέτρα ψηλότερα απ' τον κόλπο του Μώλου, στη νοτιοανατολική κορυφή του Νηρίτου, βρίσκεται το μοναστήρι των Καθαρών. Είναι χτισμένο εκεί από τα 1696 μ.Χ. Στο καθολικό της Μονής, το ναό της Παναγίας της Καθαριώτισσας, της προστάτιδας και πολιούχου τους, προστρέχουν με πίστη οι Θιακοί και ζητούν τη βοήθεια και την ευλογία Της.

«Καθαριώτισσά μου» λέει ο Θιακός, όπου γης, και ρίγη ιερής συγκίνησης περνούν το κορμί του. «Καθαριώτισσά μου», λέει και τα μάτια του βουρκώνουν. Πάντοτε οι Θιακοί προφέρουν με ιδιαίτερη ευλάβεια και δέος το όνομα της Καθαριώτισσας. Πιστεύουν και τιμούν την Παναγιά μας. Θιακοί πλοικτήτες έδωσαν στα καράβια τους το όνομά της: «Καθαριώτισσα», «Παναγία Καθαρά». Το όνειρο κάθε ξενιτεμένου Θιακού είναι να επιστρέψει στη γη που τον γέννησε, να αγναντέψει το ιερό βουνό της Καθαριώτισσας και ν' ανεβεί στη Χάρη Της να πιθώσει στα πόδια του Θρόνου Της την ευχαριστία για την επιστροφή. Και τα χείλη των Θιακών που θαλασσοδέρνουν στα πελάγη και στους ωκεανούς και στην μπουνάτσα και στην φουρτούνα ικετευτικά προφέρουν το: «Καθαριώτισσά μου, βοήθα». Και οι μανάδες των ξενιτεμένων και θαλασσοδαρμένων στρέφουν δακρυσμένες τη ματιά τους προς το μοναστήρι Της. Αντικρύζουν το κάτασπρο καμπαναριό Της και ψιθυρίζουν λόγια προσευχής: «Παναγία μου Καθαριώτισσα, φύλαγέ τον».

Και στους γάμους επικαλούνται την Κυρία Θεοτόκο την Καθαριώτισσα για να ευλογηθεί και να στεριώσει το καινούριο αντρόγυνο με το παρακάτω τετράστιχο που τραγουδούν αργόσυρτα στο τραπέζι του γάμου:

«Ω Παναγιά απ' τα Καθαρά

με το Μονογενή Σου

στ' αντρόγυνο που γίνεται

να δώσεις την ευχή Σου».

Σύμφωνα με την παράδοση, κάποιοι βοσκοί, Ηπειρώτες από τα Γιάννενα, καταδιωγμένοι από τους Τουρκαλβανούς έφτασαν μέχρι το νησί της Ιθάκης μαζί με τα φτωχικά υπάρχοντά τους. έστησαν τις καλύβες τους στους πρόποδες της ψηλότερης κορυφής του βουνού Νήριτος, στη νότια πλευρά του, στην περιοχή Μαζός, τετρακόσια μέτρα απ' το μέρος όπου σήμερα είναι χτισμένο το μοναστήρι.

Μεγάλη όμως η στενοχώρια τους όταν πρόσεξαν ότι έλειπε απ' τα λιγοστά πράγματά τους μια θαυματουργή εικόνα της Παναγίας, που είχαν στο σπιτικό τους.

Η θλίψη τους δεν κράτησε για πολύ. Κάποια νύχτα βλέπουν στην απέναντι πλαγιά ένα δυνατό φως. Κατάλαβαν ότι στο σημείο εκείνο κάτι συνέβαινε. Την επόμενη μέρα, παρ' όλες τις έρευνες στο σημείο εκείνο δε βρήκαν τίποτε. Το φως όμως εξακολουθούσε να φαίνεται για αρκετές νύχτες. Σκέφτηκαν να κόψουν τα πουρνάρια, τις μάζες και όλους τους θάμνους και τα ξερόκλαδα εκεί τριγύρω για να ερευνήσουν καλύτερα. Στον σωρό μάλιστα των κομμένων θάμνων έβαλαν φωτιά. Έκπληκτοι είδαν μέσα στη φωτιά να λάμπει κάτι δυνατότερα απ' τις φλόγες. Πόση χαρά και συγκίνηση όμως αισθάνθηκαν , όταν διέκριναν, αφού έσβησε η φωτιά, ανάμεσα στ' αποκαΐδια μια εικόνα μαυρισμένη από τη φωτιά, χωρίς όμως να είναι καμένη! Σκούπισαν πρόχειρα την κάπνα και αναγνώρισαν όλοι τους την εικόνα του Γενεσίου της Θεοτόκου, που είχαν αφήσδει στην ήπειρο. Με δάκρυα στα μάτια όλοι ασπάστηκαν την ιερή εικόνα και την πήραν μαζί τους στις καλύβες τους.

Παραδόξως όμως είδαν ότι την άλλη μέρα η εικόνα έλειπε από τις καλύβες. Ψάχνοντας, τη βρήκαν στον τόπο που την είχαν πρωτοβρεί, πάνω στις στάχτες. Αυτό το αξιοθαύμαστο επαναλήφθηκε τρεις φορές. Αποφάσισαν έτσι να χτίσουν στο σημείο εκείνο μια εκκλησούλα, για να τοποθετήσουν μέσα την θαυματουργή εικόνα.

Μάλιστα ονόμασαν την εικονιζόμενη Παναγία, «Καθαριώτισσα», διότι βρέθηκε μέσα στα «κάθαρα», δηλαδή στα ξερόκλαδα και τους μικρούς θάμνους που κόβονται και καίγονται για να καθαρίσει ο τόπος.

Δύο φορές κατά το παρελθόν, συγκεκριμένα μετά από τους σεισμούς του 1928 και τον Μάρτιο του 1954 μετά από τους καταστρεπτικούς σεισμούς του 1953, μεταφέρθηκε η θαυματουργή εικόνα της Παναγίας Καθαριώτισσας από το μοναστήρι στην πρωτεύουσα του νησιού, το Βαθύ. Τη λιτανευτική πομπή ακολούθησε όλος ο κόσμος με τα πόδια, γεγονός που αποδεικνύει ότι ο λαός της Ιθάκης Αυτήν εμπιστεύεται και από Αυτήν παίρνει δύναμη και ελπίδα στις πιο δύσκολες στιγμές του. Άλλωστε αναρίθμητα είναι και τα θαύματα Της, όπως τα διηγούνται μέχρι σήμερα οι κάτοικοι του νησιού.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α’. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τήν σεπτήν σου εἰκόνα προσκυνοῦντες λαμβάνομεν δύναμιν ψυχῶν καί σωμάτων, ὑπερύμνητε Δέσποινα, σεπτή Καθαριώτισσα· διό προστρέχοντες εἰς σέ μετά σπουδῆς ἀνυμνοῦμεν σέ προφρόνως καί τόν Υἱόν σου πόθῳ μεγαλύνομεν. Δόξα τοῖς μεγαλείοις σου, Ἁγνή· δόξα τῇ θείᾳ σκέπῃ σου· δόξα τῷ σέ ἀκέστορι ἡμῶν ἐν δείναις δείξαντι.

(Ποιηθέν υπό Χαραλάμπους Μπούσια).

Μεγαλυνάριον

Δεῦτε εὐφημήσωμεν οἱ πιστοί, τήν θείαν εἰκόνα καί ἁγίαν τῶν Καθαρῶν· ἥτις ἐστίν ἡ δόξα, τό καύχημα τό μέγα καί τῶν Ἰθακησίων ἡ προστατεύουσα.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Παναγία η Καθαριώτισσα

Παναγία η Καθαριώτισσα

Άποψη του καθολικού της Μονής

Εξωτερική άποψη της Μονής

Παραπομπές

1. Ιερά Μητρόπολη Λευκάδος και Ιθάκης
2. Σύνδεσμος Κληρικών Χίου